

Asia: U 29/2026 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston päätökseksi päätöksen (EU) 2015/1814 muuttamisesta markkinavakausvarannossa olevien päästöoikeuksien mitätöinnin lopettamiseksi

Suomen luonnonsuojeluliitto kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa seuraavaa:

Liiton mukaan markkinavakausvarannon tarkoitusta hillitä päästöoikeuksien ylitarjontaa päätökaupassa ei tule vaarantaa, vaan päästökaupan ohjausvaikutuksesta tulee pitää kiinni. Aiemmin sovittujen sääntöjen muuttaminen lisää epävarmuutta myös tulevista muutoksista.

Ehdotuksen tavoitteena on EU:n yleisen päästökaupan päästöoikeuksien kerryttäminen markkinavakausvarantoon, jotta varannosta olisi vapautettavissa tarvittaessa päästöoikeuksia päästöoikeusmarkkinoille, kun päästöoikeuksia koskeva niukkuus lisääntyy 2030-luvun jälkipuoliskolla.

Ehdotettu muutos todennäköisesti kasvattaisi huutokaupattavissa olevaa päästöoikeuksien määrää verrattuna tilanteeseen, jossa ehdotusta ei hyväksyttäisi. Ympäristöministeriö arvioi, että muutos voi lisätä kumulatiivisia eli kokonaispäästöjä, sillä se lisäisi kierrossa olevien päästöoikeuksien määrää verrattuna tilanteeseen, että nyt muutosta ei toteutettaisi. Lisäksi muutos voi heikentää päästökaupan ohjausvaikutusta, mikäli se komission tavoitteen mukaisesti hillitsisi päästöoikeuden hinnannousua 2030-luvulla, kun EU:n päästökauppajärjestelmässä olevista päästöoikeuksista ennustetaan tulevan niukkuutta.

Liiton mukaan tämä on haitallista kehitystä, joka ei ole linjassa Euroopan unionin vuoden 2040 ilmastotavoitteiden kanssa. Käytännössä jos vuosien 2021-2030 väliseltä ajalta siirrytään päästöoikeuksia vuoden 2030 jälkeiselle ajalle, se kasvattaa vuosien 2031-2040 päästöbudjettia. Päästöoikeuksien niukkuus markkinoilla ei ole ongelma, vaan luonnollinen seuraus tehostuvasta ilmastopolitiikasta. Mikäli energiasiirtymä etenee ennakoitua nopeammin tai EU päättää hyväksyä hiilenpoistoyksiköiden sisällyttämisen yleisen päästökauppaan, markkinavakausvarantoon saataisi kertyä haitallista ylijäämää, jota ei pidä päästää takaisin markkinalle sotkemaan päästökaupan ohjausvaikutusta. **Liitto ei kannata komission ehdotusta tai valtioneuvoston kantaa nykyisellään.**

Liitto on huolissaan siitä, ettei komissio ole tehnyt vaikutustenarviota ja että ehdotus annetaan vain muutamia kuukausia ennen kuin on tiedossa vuoden 2030 jälkeisen ajan ehdotus päästökaupaksi. Vaiheittaiset muutokset voivat hämärtää kokonaiskuvaa.

Liitto muistuttaa, että energian hintojen nousu johtuu riippuvuudesta fossiilisista polttoaineista ja ensisijaista on vauhdittaa toimia, joilla fossiiliriippuvuus voidaan katkaista. Tämän tarkoittaa esimerkiksi päästökaupan vahvistamista sääntöjen höllentämisen sijaan.

Lisätietoja

Hanna Aho, johtava asiantuntija, 040 628 9495, hanna.aho@sl.fi

Antti Heikkinen, ympäristöpäällikkö, 044 9010 461, antti.heikkinen@sl.fi